

UCHWAŁA Nr 364 RADY MINISTRÓW

z dnia 28 listopada 1964 r.

w sprawie określenia kryteriów lokalizacji instytutów naukowych, naukowo-badawczych i centralnych laboratoriów.

W celu zapewnienia prawidłowego rozmieszczenia instytutów naukowych, naukowo-badawczych i centralnych laboratoriów, sprzyjającego maksymalnej efektywności prac naukowo-badawczych oraz ich oddziaływaniu na rozwój gospodarki narodowej, oraz w celu zapewnienia dopływu kadr niezbędnych dla właściwego rozwoju tych placówek — Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Zatwierdza się wytyczne w sprawie określenia kryteriów lokalizacji instytutów naukowo-badawczych i centralnych laboratoriów, stanowiące załącznik nr 1 do uchwały, zwane dalej „wytycznymi”.

2. Wytyczne mają zastosowanie przy stawianiu wniosków i ustalaniu lokalizacji nowo tworzonych oraz zmianie lokalizacji już istniejących instytutów naukowo-badawczych i centralnych laboratoriów, zwanych dalej „instytutami” i „laboratoriami”, z uwzględnieniem właściwości i warunków poszczególnych branż gospodarki narodowej oraz dziedzin nauki i techniki.

3. Opierając się na wytycznych stanowiących załącznik nr 1 do uchwały Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk w uzgodnieniu z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki oraz Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów wyda wytyczne w sprawie kryteriów lokalizacyjnych instytutów Polskiej Akademii Nauk, uwzględniając ich specyfikę i wymogi.

§ 2. 1. Wnioski ministrów (kierowników urzędów centralnych) w sprawie lokalizacji instytutów i laboratoriów, przedstawiane Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, powinny odpowiadać zasadom ustalonym w wytycznych, a ponadto zawierać:

1) zaakceptowany przez Komitet Nauki i Techniki program i zakres projektowanych w instytucie lub laboratorium prac badawczych oraz ustalenia dotyczące właściwych, z punktu widzenia potrzeb nauki i techniki, powiązań tematycznych i organizacyjnych wpływających na wybór lokalizacji,

2) uzasadnienie proponowanej lokalizacji ogólnej, wynikające ze specyfiki jednostki badawczej.

2. Ustalenia ust. 1 mają zastosowanie zarówno przy tworzeniu nowych, jak i zmianie lokalizacji już istniejących instytutów i laboratoriów.

§ 3. 1. Siedzibę instytutów i laboratoriów określonych w załączniku nr 2 do uchwały należy przenieść poza teren m. st. Warszawy. Ministrowie, którym podlegają te instytuty i laboratoria, wystąpią na zasadach i w trybie ustalonych w § 2 ust. 1 do Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z wnioskami w sprawie ustalenia lokalizacji ogólnej tych placówek w nowych ośrodkach naukowych.

2. Należy przewidzieć zmianę lokalizacji placówek wymienionych w załączniku nr 2 w ramach możliwości określonych nakładami planu inwestycyjnego resortów na lata 1966—1970.

3. Do czasu zmiany lokalizacji nie należy w zasadzie zwiększać liczby etatów w placówkach, o których mowa w ust. 1.

§ 4. 1. Zobowiązuje się Ministrów Górnictwa i Energetyki, Przemysłu Chemicznego, Przemysłu Ciężkiego, Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego, Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, Przemysłu Lekkiego, Przemysłu Spo-

żywego i Skupu, Zdrowia i Opieki Społecznej, Rolnictwa, Oświaty oraz w stosunku do placówek naukowych Polskiej Akademii Nauk Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk do dokonania, w oparciu o zasady ustalone w wytycznych, analizy prawidłowości lokalizacji podległych im instytutów istniejących na terenie oraz w rejonie m. st. Warszawy.

2. W razie gdy analiza, o której mowa w ust. 1, wykazuje, że lokalizacja poszczególnych instytutów i laboratoriów istniejących na terenie m. st. Warszawy nie odpowiada zasadom ustalonym w wytycznych, a w szczególności gdy zamierzone są inwestycje polegające na budowie lub generalnej rozbudowie bazy techniczno-lokalowej w istniejącej lub nowej lokalizacji szczegółowej, zobowiązuje się ministrów, o których mowa w ust. 1, oraz Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk do wystąpienia, na zasa-

dzie i w trybie określonym w § 2 ust. 1, do Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z wnioskami w sprawie ustalenia nowej lokalizacji — w terminie do dnia 31 marca 1965 r.

§ 5. Powierza się Przewodniczącemu Komitetu Nauki i Techniki ogólną koordynację prac związanych z ustaleniem planu rozwoju instytutów i laboratoriów oraz opracowanie koncepcji ich rozmieszczenia.

§ 6. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Przewodniczącemu Komitetu Nauki i Techniki, zainteresowanym ministrom oraz Sekretarzowi Naukowemu Polskiej Akademii Nauk.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Załącznik nr 1 do uchwały nr 364
Rady Ministrów z dnia 28 listopada
1964 r. (poz. 417).

WYTYCZNE W SPRAWIE KRYTERIÓW LOKALIZACYJNYCH INSTYTUTÓW NAUKOWO-BADAWCZYCH I CENTRALNYCH LABORATORIÓW

Powiązanie instytutu lub laboratorium z określonym ośrodkiem naukowym.

§ 1. 1. Działalność placówek naukowo-badawczych wymaga w coraz większym stopniu kompleksowości badań naukowych. Pociąga to za sobą konieczność współdziałania szeregu placówek różnych specjalności przy rozwiązywaniu konkretnych zadań w danej dyscyplinie. Należy więc przyjąć zasadę, że instytut lub laboratorium powinny być lokalizowane w istniejącym już lub tworzonego ośrodka naukowym, gwarantującym pod względem profilu i specjalizacji najbardziej korzystny jego rozwój i możliwość współdziałania z innymi placówkami badawczymi.

Przez ośrodek naukowy należy rozumieć rejon (miejscowość), w którym skoncentrowany jest (bądź będzie) potencjał badawczy umożliwiający prowadzenie kompleksowych badań, jak również kształcenie kadr, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków, odpowiadających specyficznym potrzebom rejonu lub profilowi specjalizacji danego rejonu.

Potencjał badawczy, o którym wyżej mowa, określony jest liczbą oraz rodzajem placówek naukowo-badawczych i szkół wyższych odpowiednich specjalności oraz bazą materialno-techniczną do prowadzenia zamierzonego rodzaju badań.

2. Przy wyborze ośrodka naukowego należy uwzględnić celowość i możliwość współpracy lokalizowanego instytutu (laboratorium) z innymi placówkami naukowo-badawczymi danego ośrodka naukowego na tle:

- 1) długofalowego programu rozwoju prac naukowo-badawczych,
- 2) wieloletnich planów rozwoju gospodarczego danego rejonu,
- 3) możliwości zatrudnienia niezbędnej kadry naukowo-badawczej i inżyniersko-technicznej w ramach danego ośrodka naukowego oraz dalszego jej kształcenia i doskonalenia.

3. Istniejące ośrodki naukowe: Warszawa, Kraków, Poznań, Łódź i Katowice-Gliwice, reprezentujące w zasadzie wszystkie dziedziny naukowe, posiadają już tak dostateczną liczbę placówek naukowo-badawczych, że należy unikać lokalizowania w nich dalszych instytutów i laboratoriów, jeżeli inne przesłanki lokalizacyjne nie przesądzą konieczności lokalizowania ich w tych właśnie ośrodkach.

Dotyczyć to może w zasadzie:

- 1) w ośrodku warszawskim: instytutów przemysłu maszynowego i elektrotechnicznego, powiązanych ściśle z warszawskim ośrodkiem przemysłowym i posiadających rolę wiodącą w zakresie swojego działania,
- 2) w ośrodku krakowskim: instytutów branży hutniczej, górniczej, chemicznej, materiałów budowlanych, przemysłu metalowego,
- 3) w ośrodku poznańskim: instytutów typu mechaniczno-technologicznego i chemicznego,
- 4) w ośrodku łódzkim: instytutów branży włókienniczej, chemicznej i energetycznej,
- 5) w ośrodku katowicko-gliwickim: instytutów branży hutniczej, górniczej i energetycznej.

4. Rozwijające się ośrodki naukowe: Wrocław, Gdańsk, Szczecin, Lublin, Bydgoszcz—Toruń i Olsztyn, w których wskazane jest lokalizowanie nowych placówek naukowo-badawczych, posiadają obecnie lub będą posiadały w perspektywie warunki umożliwiające rozwój następujących kierunków badawczych:

- 1) ośrodek wrocławski: górnictwo, elektrotechnika, elektronika, automatyka, maszyny precyzyjne, transport wodny śródlądowy,
- 2) ośrodek gdański: transport morski, budownictwo morskie, mechanika, a szczególnie budowa statków i ciepłych maszyn wirnikowych, elektrotechnika, elektronika, przemysł spożywczy, a szczególnie przemysł tłuszczowy i rybny,
- 3) ośrodek szczeciński: chemia, elektrotechnika, mechanika, budownictwo i rolnictwo, budownictwo morskie,
- 4) ośrodek lubelski: elektromechanika, chemia, rolnictwo, hodowla,
- 5) ośrodek bydgosko-toruński: mechanika, telekomunikacja, chemia,
- 6) ośrodek olsztyński: rolnictwo, mleczarstwo, chemia.

Powiązanie instytutu lub laboratorium z określonym ośrodkiem przemysłowym.

§ 2. 1. W razie gdy działalność instytutu lub laboratorium wymaga bliskiej i stałej współpracy z określoną gałęzią (gałęziami) produkcji, przy czym związki te mogą mieć decydujące znaczenie dla perspektyw rozwojowych tych placówek, wyboru lokalizacji należy dokonać w ośrodku

przemysłowym grupującym największą ilość jednostek gospodarczych, które są i będą zainteresowane działalnością naukowo-badawczą lokalizowanego instytutu czy laboratorium.

2. W szczególności należy uwzględnić:

- 1) pożądaną obecnie lub w przyszłości kompleksową organizację lokalizowanego instytutu lub laboratorium jako placówki badawczo-konstrukcyjnej lub badawczo-konstrukcyjno-projektowej,
- 2) współpracę lokalizowanego instytutu lub laboratorium z zakładami przemysłowymi w zakresie opracowywania, sprawdzania i stosowania nowych konstrukcji, technologii, wykonawstwa serii doświadczalnych i prób w skali politechnicznej i technicznej,
- 3) celowość ewentualnego organizacyjnego powiązania lokalizowanego instytutu lub laboratorium z odpowiednią placówką szkoły wyższej lub z zakładem przemysłowym.

Ograniczenia lokalizacyjne na terenie m. st. Warszawy.

§ 3. 1. Ze względu na nadmierną koncentrację placówek naukowo-badawczych na terenie Warszawy należy stosować ograniczenia lokalizacyjne określone w § 1 ust. 3 niniejszych wytycznych, z tym że należy ich przestrzegać w odniesieniu do nowo tworzonych instytutów oraz do tych spośród już istniejących na terenie m. st. Warszawy, które nie posiadają właściwej bazy techniczno-lokalowej i planują jej budowę od nowa lub rekonstrukcję.

2. Wyjątkowe odstępstwa od zasady określonej w ust. 1, dotyczące konkretnych wypadków, muszą być odpowiednio udokumentowane i ostatecznie uzgodnione z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki oraz Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów. W zasadzie nie należy lokalizować na terenie Warszawy placówek naukowo-badawczych z zakresu górnictwa, chemii i rolnictwa.

3. Zainteresowani ministrowie, którym podporządkowane są instytuty warszawskie posiadające aktualnie właściwą bazę techniczno-lokalową, ale planujące jej dalszą rozbudowę, powinni rozważyć celowość dalszego ich rozwoju przez

tworzenie filii bądź oddziałów poza Warszawą, mając na uwadze przede wszystkim właściwą działalność instytutów i zasadę nierozpraszania kadry naukowej.

Tworzenie oddziałów poza Warszawą należy realizować w tych wypadkach, kiedy następuje rozszerzenie zakresu działania instytutu przez objęcie nowej dziedziny badań lub wyodrębnienie określonego rozwijającego się zakresu tematycznego.

§ 4. Kryteria wymienione w §§ 1, 2 i 3 należy uznać za podstawowe przy rozpatrywaniu lokalizacji nowo tworzonych, jak również przy planowanej zmianie lokalizacji istniejących instytutów lub laboratoriów, przy czym w tym drugim wypadku należy dodatkowo uwzględnić:

- 1) możliwość i celowość tworzenia specjalizowanych oddziałów, instytutów lub laboratoriów w określonych ośrodkach naukowych bądź przemysłowych,
- 2) analizę i rachunek ekonomiczny dotyczące:
 - a) stanu posiadanej bazy techniczno-lokalowej i poniesionych na nią kosztów,
 - b) przewidywanych kosztów adaptacji bądź budowy nowej bazy techniczno-lokalowej,
 - c) możliwości maksymalnego zachowania i przeniesienia zatrudnionej kadry naukowo-badawczej,
 - d) sposobu racjonalnego zatrudnienia pozostającej kadry naukowo-badawczej i inżynierjno-technicznej,
 - e) sposobu wykorzystania opuszczonych nieruchomości i urządzeń.

§ 5. Przy ustalaniu lokalizacji instytutu (laboratorium) zgodnie z wyżej wymienionymi kryteriami podstawowymi w nowych ośrodkach naukowych powinny być jednocześnie zapewnione przez występujące z wnioskiem ministerstwo (urząd centralny) i odpowiednie organy terenowe środki i nakłady konieczne dla działalności i rozwoju instytutu (laboratorium), a w szczególności tereny potrzebne pod dalszą rozbudowę, zaspokojenie specjalnych wymagań wynikających z charakteru instytutu lub laboratorium (odpowiednia sieć energetyczna, zaopatrzenie w wodę itp.), mieszkania i inne czynniki niezbędne dla rozwoju działalności określonego instytutu lub laboratorium.

Załącznik nr 2 do uchwały nr 364 Rady Ministrów z dnia 28 listopada 1964 r. (poz. 417).

WYKAZ INSTYTUTÓW, KTÓRE NALEŻY PRZENIEŚĆ POZA WARSZAWĘ

Lp.	Nazwa instytutu (zakładu)	Ministerstwo nadzorujące	Adres instytutu (zakładu)
1	Centralne Laboratorium Chłodnictwa	Ministerstwo Przemysłu Spożywczego i Skupu	Warszawa, Wolska 90
2	Zakład Analityczno-Kontrolny Instytutu Przemysłu Zielarskiego	Ministerstwo Przemysłu Spożywczego i Skupu	Warszawa, Rakowiecka 8
3	Instytut Melioracji i Użytków Zielonych	Ministerstwo Rolnictwa	Warszawa, Nowogrodzka 50
4	Instytut Przemysłu Gumowego	Ministerstwo Przemysłu Chemicznego	Warszawa, Czerska 18
5	Centralne Laboratorium Kopalnych Surowców Chemicznych	Ministerstwo Przemysłu Chemicznego	Warszawa, Rydygiera 8